

D.O.O. **LOVSTVO**

PIB: 02273519

PDV: 80/1-00295-9

Ž.R: 520-21130-26

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU „LOVSTVO“ BAR
Danila Lekića br.2 , 85000 Bar tel/fax 030/314-864

**PROGRAM RADA
DOO „LOVSTVO“ BAR
za 2023. godinu**

Bar, decembar 2022 godine

S A D R Ž A J

Program rada DOO“Lovstvo“ Bar sadrži:

UVOD

I) OPŠTI PODACI O LOVIŠTU

- 1.1. Granice lovišta, broj i kvalifikacija zaposlenih, tehnička opremljenost;
- 1.2. Površina lovišta;
- 1.3. Kratak opis prirodnih i drugih uslova u lovištu;

II) STANJE POPULACIJE DIVLJAČI

III) OPIS TEHNIČKE OPREMLJENOSTI LOVIŠTA

IV) PODACI O GAZDOVANJU SA DIVLJAČI I LOVIŠTEM

4.1. Mjere za očuvanje i razvoj divljači

- 4.1.1. Mjere zaštite divljači u lovištu
- 4.1.2. Mjere uzgoja divljači u lovištu
- 4.1.3. Mjere uređenja lovišta
- 4.1.4. Mjere korišćenja divljači i lovišta
- 4.1.5. Obim lova i plan odstrijela divljači
- 4.1.6. Mjere sprječavanja šteta od divljači i na divljači

4.2. Lovni zabrani

- 4.2.1. Trajni zabrani
- 4.2.2. Privremeni zabrani

4.3. Tereni za obuku pasa

V) BRIGA O NAPUŠTENIM I ODBJEGLIM ŽIVOTINJAMA

5.1. PLAN AKTIVNOSTI

- 5.1.1. Proces primopredaje objekta
- 5.1.2. Saradnja sa NVO i volonterima
- 5.1.3. Edukacija građana
- 5.1.4. Edukacija zaposlenih
- 5.1.5. Unapređenje uslova i načina rada

FINANSIJSKI PLAN DOO „LOVSTVO“ BAR ZA 2023. GODINU

PLAN JAVNIH NABAVKI DOO „LOVSTVO“ BAR ZA 2023. GODINU

UVOD

Nakon isteka ugovora pripremljena je sva potrebna dokumentacija radi učešća Doo „ Lovstvo“ Bar na Javnom konkursu za dodjelu lovišta „ Bar“ na korišćenje (br 08-314/22-39/1 od 5 septembra 2022 godine), kojeg je objavilo Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u dnevnom listu „Pobjeda“ dana 06.09.2022 godine.

Komisija za otvaranje i vrednovanje zahtjeva – ponuda za dodjelu lovišta na korišćenje je dana 20.10.2022 godine pristupila otvaranju ponuda i konstatovala da ponuda sadrži sve elemente potrebne za učešće na konkursu. Odluka komisije biće verifikovana na jednoj od narednih sjednica Vlade CG kada se očekuje i utvrđivanje datuma za potpisivanje ugovora.

Ovim ugovorom urediće se uslovi i obaveze vezane za korišćenje lovišta “ **Bar** ” koje je ustanovljeno na cijelokupnoj teritoriji opštine Bar (u njenim administrativnim granicama), umanjenoj za površinu granica prema Skadarskom jezeru, ukupne površine **48.998** ha, a naročito: uslovi korišćenja lovišta, mjere koje je korisnik lovišta dužan da preduzme u cilju unapređenja lovišta, procjena brojnog stanja divljači po vrstama, prestanak i raskid ugovora i dr.

Nakon potpisivanja ugovora za period od 2023. do 2033. godine biće urađena nova lovno-privredna osnova.

Djelatnost Društva je:

Lov, traperstvo i odgovarajuće uslužne djelatnosti šifra 0170

- uzgoj, zaštita i lov divljači;
- zaštita divljači od bolesti, štetočina, elementarnih nepogoda, štetnog uticaja čovjeka i dr.;
- lovљenje, hvatanje i korišćenje divljači;
- izgradnja i održavanje lovno uzgojnih i lovno tehničkih objekata (hranilišta, pojilišta,čeka, uzbunjališta, prihvatišta, skloništa, lovočuvarnica i lovačkih kućica);
- održavanje i upravljanje skloništem za napuštene i izgubljene životinje (azil za pse)
- stavljanje u promet divljači, njenih djelova i drugih proizvoda od divljači, u skladu sa zakonom;
- uslužne djelatnosti u lovstvu i lovnom turizmu;
- utvrđivanje brojnog stanja divljači, izrada planova, programa i projekata;
- vršenje drugih poslova u skladu sa zakonom.

I) OPŠTI PODACI O LOVIŠTU

1.1. Granice lovišta, broj i kvalifikacija zaposlenih, tehnička opremljenost

- GRANICE LOVIŠTA -

Odlukom o utvrđivanju lovnih područja („Sl. list CG“, broj 14/09), na teritoriji Crne Gore utvrđeno je pet lovnih područja: Sjeverno, Istočno, Centralno, Submediteransko i Mediteransko lovno područje, koje obuhvata pored teritorija opština Herceg Novi, Tivat, Kotor, Budvu, Bar i teritoriju opštine Ulcinj na čijoj ukupnoj teritoriji se nalazi lovište „Ulcinj“.

Granice lovišta opisane su na sledeći način:

Lovište „Bar“ pripada mediteranskom lovnom području. Granice lovišta su ustanovljene teritorijom opštine Bar, osim u dijelu gdje graniči sa NP „Skadarsko jezero“. Na sjeveru graniči sa opštinom Cetinje, na sjeveroistoku sa Nacionalnim parkom „Skadarsko jezero“, na jugoistoku sa Albanijom, na jugu sa opštinom Ulcinj, na jugozapadu izlazi na obalu mora, i na sjeverozapadu graniči sa opštinom Budva. Granica počinje ispod vrha Gorština na Grdočevici, odakle ide granicom Nacionalnog parka „Skadarsko jezero“, obilazi Orahovsko polje, obuhvata Umac, izbija na Bistrigu, ide preko Crmnčkog polja, siječe željezničku prugu ispod Zelenika, nastavlja kolskim putem Virpazar - Boljevići do iznad Virpazara, preko Rajice skreće na istok preko Kršćela, Krnjica, Donjih Murića, Bljaca, Demirovića do mjesta Ckla gdje presjeca put Ckla – Zogaj. Odavde ide granicom prema Albaniji u pravcu juga do kote 496 gdje počinje međuopštinska granica sa Ulcinjom. Proteže se pravcem jugozapada preko Rumije, Krute, Možura i izlazi na more kod Uvale Hladne i ide obalom do Čanja i Uvale Pečinj. Odavde se penje na sjever međuopštinskom granicom sa Budvom preko Velje glave, Veljeg dola, Meteriza do tromeđe granica opština Budva, Cetinje i Bar ispod vrha Tatarija. Dalje ide međuopštinskom granicom sa Cetinjem preko Crmnice, Orluja grede, Gorštine do Grdočevice.

- BROJ I KVALIFIKACIJA ZAPOSLENIH -

Uporedo sa izgradnjom skloništa za napuštene životinje i stanjem njihove populacije izvršićemo korekcije sistematizacije radnih mjeseta uzrokovane eventualnim povećanjem obima posla.

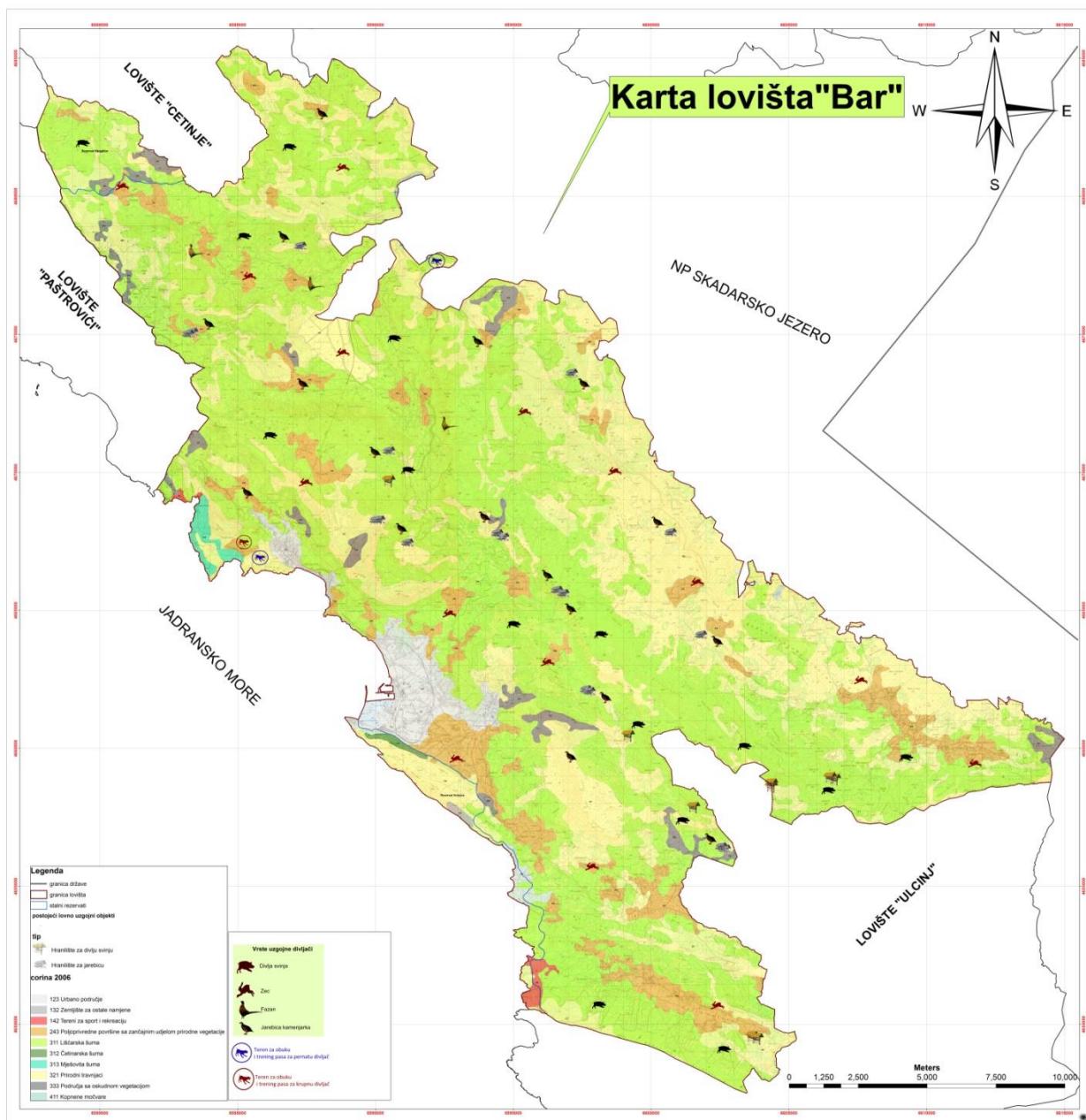
U DOO „Lovstvo“ Bar trenutno je zaposleno 12 radnika na neodređeno vrijeme i 3 radnika na određeno vrijeme.

- Izvršni direktor – VII stepen stručnosti,
- Sekretar – VI ili VII stepen stručnosti, pravnog ili ekonomskog smjera,
- Finansijski rukovodilac – VII-1 stepen stručnosti ekonomskog smjera,
- Službenik za administrativno-tehničke poslove – VI i IV stepen stručnosti,
- Upravnik lovišta – IV stepen stručnosti,
- Lovočuvar – IV stepen stručnosti
- Radnik na održavanju lovišta – NK ili KV radnik.

- TEHNIČKA OPREMLJENOST -

Lovočuarska služba je zadužena sa četiri lovačka karabina. Obzirom da je oružje u dobrom stanju ne planira se nabavka novog u narednom periodu. Lovočuar se pojedinačno zadužuje lovačkim oružjem Obrascem broj 9 (devet) koji Društvo zadužuje kod Ministarstva unutrašnjih poslova PJ Bar i ovjerava godišnje. Društvo posjeduje tri vozila i to: terensko vozilo Lada Niva 2008. godište, teretno vozilo Fiat Panda 4x4 2011. godište i terensko vozilo Nissan X-trail-2004. godište.

1.2. POVRŠINA LOVIŠTA

Za opis su korišćene topografske karte razmjere 1:25.000.

Lovište je dijelom ravničarsko, brdsko i planinsko.

Površina lovišta je 48.998 ha, a prikaz površine po strukturi dat je u tabeli 1

STRUKTURA POVRŠINA U LOVIŠTU

Redni broj	Naziv površine	Površina (ha)
1.	Urbana područja, saobraćaj i industrija	1430
2.	Livade	/
3.	Kompleksi kultivisanih parcela	139
4.	Pretežno poljoprivredna zemljišta sa značajnim učešćem prirodne vegetacije	4743
5.	Liščarske šume	26047
6.	Četinarske šume	52
7.	Mješovite šume	158
8.	Pašnjaci	4770
9.	Prelazno područje šume i makije	10736
10.	Gole stijene	29
11.	Područja sa oskudnom vegetacijom	467
12.	Močvare	427
U K U P N O		48998

1.3 Kratak opis prirodnih i drugih uslova u lovištu

Lovište " Bar" se skoro u potpunosti poklapa sa teritorijom opštine Bar, osim za dio površine koji pripada Nacionalnom parku " Skadarsko jezero ". Centar opštine je grad Bar, a od većih naselja ističu se: Sutomore, Šestani, Ostros, Pečurice i Virpazar.

Prema prirodi i društveno-ekonomskim uslovima teritorija opštine Bar se može podijeliti u 3 cjeline:

1. Primorsko područje sa Barom kao središtem opštine i pristaništem u barskom zalivu;
2. Skadarsko područje sa Virpazarom kao centrom Crmnice, i
3. Planinsko područje Rumije, Sutormana, Lisinja, Vrsute i Velje Trojice, koje je uglavnom obrazlo prirodnom i kulturnom mediteranskom i submediteranskom vegetacijom, koja je inače najinteresantnija za razvoj lovstva.

Na teritoriji lovišta „Bar“ u priobalnom dijelu imamo mediteranski i submediteranski tip klime, koji smjerom pružanja planinskog vijenca prelazi u brdsko-planinski tip klime.

Vegetacija je dosta raznovrsna. U priobalju je zastupljena mediteranska vegetacija uglavnom zimzelenog rastinja, na koju se visinski nastavljaju šume crnog graba i hrasta i dalje šume bukve. Na manjim površinama imamo šume kestena i vještački podignute kulture bora. S obzirom na navedeno, uslovi u lovištu su srednje povoljni i za osnovne autohtone vrste.

II) STANJE POPULACIJE DIVLJAČI

Prema članu 7 Pravilnika o sadržini i načinu izrade lovne osnove i učešću zainteresovanih lica u postupku njenog donošenja („Službeni list CG“ broj 53/11) divljač se osim prema Zakonu o divljači i lovstvu razvrstava na:

1) prema namjeni površina na uzgojnu vrstu - vrsta divljači koja se prvenstveno uzgaja ili se planira uzgajati

2) na ostale vrste - vrste koje prirodno žive u lovištu ili se unose u lovište neposredno pred lovnu sezonu.

Prema načinu migracije divljač se razvrstava na:

1) **stalne vrste** (vrsta divljači koja u lovištu živi tokom cijele godine, u njemu nalazi hranu i zaklon i razmnožava se);

2) **sezonske vrste**:

- vrsta divljači koja prelazi iz lovišta u lovište tokom cijele godine, u zavisnosti od godišnjeg doba;

- selice stanarice (gnjezdarice) - vrsta divljači koja dolazi u lovište tokom proljeća, u njemu se hrani, sklanja i razmnožava, a u jesen odlazi i

- selice zimovalice - vrsta divljači koja u lovište dolazi tokom jeseni i zime, u njemu se hrani i sklanja, a u proljeće odlazi;

3) **povremene vrste** - vrsta divljači koja dolazi u lovište samo povremeno, u njemu se hrani, sklanja i razmnožava i

4) **prolazne vrste** - vrsta divljači koja tokom svoje migracije prolazi kroz lovište.

Brojno stanje divljači utvrđeno je u skladu sa članom 8 **Pravilnika o sadržini i načinu izrade lovne osnove i učešću zainteresovanih lica u postupku njenog donošenja** za:

1) **krupnu divljač** – procjenom brojnosti, opažanjem i praćenjem tokom cijele lovne godine, a iskazan je brojem grla po polnoj i dobnoj strukturi;

2) **sitnu divljač** – procjenom brojnosti u proljeće i praćenjem tokom cijele lovne godine.

STANJE POPULACIJA UZGOJNIH VRSTA DIVLJAČI NA POČETKU LOVNE 2023 GODINE

Redni broj	Vrsta divljači (glavne - uzgojne)	Lovno produktivna površina (ha)	Bonitet	Gazdinski kapacitet (kom)	Brojno stanje (kom)	Odnos polova	Prirast
<i>Krupna dlakava divljač</i>							
1.	Svinja divlja (<i>Sus scrofa L.</i>)	24.000	II	468	378	1:1	90
<i>Sitna dlakava divljač</i>							
2.	Zec obični (<i>Lepus europaeus Pall.</i>)	22.000	III	4.114	2.420	1:1	1.694
<i>Pernata divljač</i>							
3.	Jarebica kamenjarka (<i>Alectoris graeca Meissn.</i>)	9.500	III	1.292	760	1:1	532

Kontrolisani lov na određenim a zaštita i prihranjivanje na ostalim terenima u planu je kao mjera održavanja broja jedinki na optimalnom nivou. Ove mjere posebno se odnose na populacije jarebica i zečeva.

Usled povoljnih klimatskih i ostalih uslova povećana je populacija divlje svinje te će se nastaviti planiranim mjerama kontrolisanog odstrela tokom lovne sezone uz obaveznu veterinarsku kontrolu odstrijeljene divljači.

**STANJE POPULACIJA OSTALIH VRSTA DIVLJAČI,
NA POČETKU LOVNE 2023 GODINE**

Redni broj	Vrsta divljači	Brojno stanje (kom.)
<i>Krupna dlakava divljač</i>		
1.	Vuk (<i>Canis lupus L.</i>)	15
<i>Sitna dlakava divljač</i>		
2.	Jazavac (<i>Meles meles L.</i>)	160
3.	Mačka divlja (<i>Felis silvestris Schr.</i>)	30
4.	Kuna bjelica (<i>Martes foina Ehr.</i>)	300
5.	Kuna zlatica (<i>Martes martes L.</i>)	300
6.	Lasica mala (<i>Mustela nivalis L.</i>)	
7.	Tvor (<i>Putorius putorius L.</i>)	
8.	Vjeverica (<i>Sciurus vulgaris L.</i>)	150
9.	Lisica (<i>Vulpes vulpes L.</i>)	50
10.	Šakal (<i>Canis aureus L.</i>)	100
<i>Pernata divljač</i>		
11.	Prepelica pućpura (<i>Coturnix coturnix L.</i>)	11.000
12.	Šumska šljuka - bena (<i>Scolopax rusticola L.</i>)	10.000
13.	Bekasina (kokošica) (<i>Gallinago gallinago L.</i>)	1.000
14.	Golub grivnjaš (<i>Columba palumbus L.</i>)	7.000
15.	Golub pećinar (<i>Columba livia Gmelin.</i>)	3.000
16.	Grlica (<i>Streptopelia turtur L.</i>)	1.000
17.	Gugutka (<i>Streptopelia decaocto Friv.</i>)	2.000
18.	Patka krža kržulja (<i>Anas crecca L.</i>)	8.000
19.	Svraka (<i>Pica pica L.</i>)	2.000
20.	Sojka (<i>Garrulus glandarius L.</i>)	2.000

Po prestanku zimskog perioda a prije kretanja vegetacije dok je vidljivost i preglednost terena dobra, obaviće se redovno brojanje divljači. Populacija divljači, njihova brojnost i stanje, se prati tokom čitave godine, pa prebrojavanje divljači na kraju lovne sezone služi za eventualne korekcije brojnog stanja divljači. Stvarno brojno stanje divljači nije moguće sa apsolutnom tačnošću utvrditi, ali dobrom organizacijom može se doći do približnog broja stanja divljači, prilikom čega je dozvoljena greška pri prebrojavanju divljači do $\pm 20\%$.

III) OPIS TEHNIČKE OPREMLJENOSTI LOVIŠTA

Pregled infrastrukturnih objekata dajemo u tabeli.

	Naziv objekta	Jedinica mjere		
		ha	m2	kom
1.	Zabrani	7643		
2.	Lovni rezervati	925		
3.	Hranilišta za dlakavu divljač			30
4.	Hranilišta za pernatu divljač			19
5.	Pojilišta			60
6.	Solila			20

Tokom obilaska terena i brojanja divljači evidenteriće se broj oštećenih i eventualno nedostajućih hranilica za dlakavu i pernatu divljač, te će se iste sanirati ili zamijeniti novim.

U cilju što uspješnijeg obavljanja praćenja i osmatranja divljači početkom 2023 godine planira se izgradnja nedostajućih objekata čeka-osmatračnica.

IV) PODACI O GAZDOVANJU SA DIVLJAČI I LOVIŠTEM

4.1. MJERE ZA OČUVANJE I RAZVOJ DIVLJAČI

U narednom periodu, lovstvo u Baru biće organizovano od strane DOO“Lovstvo“ Bar, kao korisnika lovišta, kao djelatnost koja objedinjava lov kao sport i rekreatiju, lov kao privrednu djelatnost, uzgoj i zaštitu, plansko i racionalno korišćenje divljači, zatim uzgoj i obučavanje rasnih lovačkih pasa.

U narednom periodu, radi postizanja osnovnih ciljeva u lovištu „ Bar “ DOO “Lovstvo“, radi unapređenja divljači i lovstva, preduzimaće sljedeće mјere:

- zaštite divljači i lovišta,
- uzgoja divljači u lovištu,
- uređenja lovišta,
- korišćenja divljači i lovišta,
- obim lova i plan odstrijela divljači,
- sprječavanja šteta od divljači i na divljači.

4.1.1.Mjere zaštite divljači u lovištu

Društvo će kao korisnik lovišta „Bar“ nastaviti preuzimanje mјera zaštite divljači u lovištu, i to:

- čuvanje lovišta putem organizovane lovočuvarske službe uz saradnju sa pripadnicima MUP-a PJ Bar,
- suzbijanje nezakonitog lova,
- poštovanje zakonom određenih lovnih sezona za sve vrste divljači,
- skraćivanje lovne sezone ili smanjenjem broja lovnih dana, ako u lovištu dođe do

smanjenja brojnog stanja neke vrste lovostajem zaštićene divljači ispod prirodnog kapaciteta,

- smanjivanje broja predatora koji prave štetu u lovištu,
- sprovođenje preventivnih mjera u lovištu radi zdravstvene zaštite divljači i drugih životinjskih vrsta,
- spašavanje divljači od elementarnih nepogoda (snijeg, led, poplava, požar i dr.),
- obezbjeđivanje mira u lovištu,
- preduzimanje preventivnih mjera prilikom obavljanja poljoprivrednih i drugih radova ili upotrebe hemijskih i drugih sredstava,
- obezbjeđivanje uslova za opstanak i razmnožavanje ugroženih životinjskih vrsta,
- sprovođenje mjera propisanih međunarodnim ugovorima o zaštiti migratornih vrsta
- druge mjere predviđene zakonom i planskim aktima.

4.1.2. Mjere uzgoja divljači u lovištu

Mjere uzgoja divljači u lovištu koje će Društvo, kao korisnik lovišta, preuzeti u cilju uzgoja divljači su:

- obezbjeđivanje dovoljne količine biljne hrane (melioracijom pašnjaka i livada i nabavkom potrebnih količina kabaste, zrnaste ili gomoljaste hrane),
- održavanje solila,
- održavanje pojilišta i
- izgradnja zaklona.

4.1.3. Mjere uređenja lovišta

Mjere uređenja lovišta koje će Društvo kao korisnik lovišta, preuzeti radi izgradnje i održavanja lovnih objekata su:

- Mjere uređenja radi uzgoja divljači:

- održavati objekte za čuvanje kabaste, zrnaste i gomoljaste hrane za prihranjivanje divljači koji se nalaze u sklopu fazanerije,
- održavanje zaštitne ograde fazanerije i volijera predviđenih za uzgoj divljači,
- održavati objekte (hranilice) za ponudu hrane biljnog i životinjskog porijekla i postavljanje 10 novih hranilica za divljač,
- održavanja i redovne dopune solila i
- uređenje i održavanje izvora, i pojila te uređenje i održavanje prirodnih prostora gdje se zadržava voda;
- meliorisanje pašnjaka, formiranje vještačkih livada i obrađivanje njiva sa odgovarajućim usjevima - sve sa ciljem obezbjeđivanja dodatnih količina biljne hrane za divljač.

- Mjere uređenja radi korišćenja ostalih funkcija staništa i divljači:

- održavanje pristupnih staza i puteva sa kojih se može divljač posmatrati ili snimati fotoaparatom ili kamerom.

4.1.4.Mjere korišćenja divljači i lovišta

Mjere koje će Društvo, kao korisnik lovišta, preduzeti u cilju korišćenja divljači i lovišta obuhvataju:

- organizovanje grupnih posjeta u pejzažno atraktivnim staništima divljači,
- organizovanje foto-lova ili snimanja,
- realizaciju sanitarnog odstrijela radi izlučivanja bolesnih ili na bolest sumnjivih jedinki,
- realizaciju uzgojnog odstrijela radi izlučivanja uzgojno nepoželjnih jedinki,
- hvatanje divljači radi naseljavanja drugih staništa,
- realizaciju redovnog odstrijela radi korišćenja godišnjeg prirasta za održavanje (planiranih) optimalnih kapaciteta, polne i dobne strukture (ili podnošljive brojnosti kod predatora) u lovištima i
- korišćenje mesa i drugih djelova divljači.

4.1.5.Obim lova i plan odstrijela divljači

Lovostajem zaštićena dlakava divljač

	VRSTA	Ukupan odstrijel
1	Zec (Lepus europaeus)	200

Lovostajem zaštićena pernata divljač

1	Šumska šljuka (Scolopax rusticola)	500
2	Prepelica (Coturnix coturnix)	600
3	Golub grivaš (Columba palumbus)	200
4	Grlica (Streptopelia turtur)	120
5	Patka krža(Anas crecca)	150

Zakonom nezaštićena dlakava divljač

1	Divlja svinja (Sus scrofa)	150
2	Jazavac (Meles meles)	20
3	Kuna bjelica (Martes foina)	50
4	Kuna zlatica (Martes martes)	10
5	Vuk (Canis lupus)	8
6	Šakal (canis aureus)	30
7	Lisica (Vulpes vulpes)	25

Od naprijed navedenih kvota za odstrijel divljači za organizaciju Ino lova navedene su odstrijelne kvote koje se ne smiju prekoračiti iz tabele koja slijedi:

Plan odstrijela divljači za Ino lov

Lovostajem zaštićena pernata divljač

	VRSTA	Ukupan odstrijel
1	Šumska šljuka (<i>Scolopax rusticola</i>)	300
2	Prepelica (<i>Coturnix coturnix</i>)	300
3	Patka krža (<i>Anas crecca</i>)	50
4	Golub grivaš (<i>Columba palumbus</i>)	100

Zakonom nezaštićena dlakava divljač

1	Divlja svinja (<i>Sus scrofa</i>)	15
---	-------------------------------------	----

4.1.6. Mjere sprječavanja šteta od divljači i na divljači

Mjere koje će Društvo, kao korisnik lovišta, preuzeti u cilju sprječavanja šteta od divljači u lovištima su:

- dodatna ponuda nedostajućih hraniva biljnog i životinjskog porijekla,
- kontakti sa stanovništvom radi spriječavanja šteta na imanjima,
- održavanje populacije divljači na optimalnoj ili podnošljivoj brojnosti kontrolom lova.

Sve naprijed naznačene mjere i zahvati prilagođavaće se uzgoju slijedećih vrsta divljači:

Uzgojne vrste krupne divljači:

svinja divlja (*Sus scropha* L.)

Uzgojne vrste sitne divljači:

zec obični (*Lepus europaeus* Pall.)

jarebica kamenjarka (*Alectrois graeca* Meissn.)

fazan (*Phasianus* sp. L)

Akcija vakcinisanja i kontrole odstrijeljenih lisica se vrši dva puta godišnje protiv bjesnila vazdušnom distribucijom vakcina – mamaca na teritoriji Crne Gore, osim urbanih i vodenih površina i dala je odlične rezultate u predhodnim godinama što je potvrđeno i pohvalama od strane stručnog tima EU. pa će se ova akcija sprovesti i u lovnoj sezoni 2023/24. godini

Rješenjem Ministarstva poljoprivrede i šumarstva i vodoprivrede broj UP-I-08-314/22-483/2 od 09.09.2022. godine, za potrebe projekata: „Podrška kontroli i suzbijanju bjesnila i klasične kuge svinja“ i „Spremnost zemalja Balkana u slučaju pojave i suzbijanja Afričke kuge svinja“ donijelo je rješenje da se dozvoljava privremeni odstrijel lisice subotom, za lovnu sezonu 2022/23. godine do kvote od 9 komada.

Svim korisnicima lovišta je dozvoljen privremeni odstrijel divljih svinja subotom u toku lovne 2022/23 godine do 29. januara 2022. godine do kvote od 20 komada.

Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove prati prisustvo virusa afričke i klasične kuge svinja u prirodi u skladu sa Programima 12 / 13 programa obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja u 2022. godini predviđenim monitoringom divljih svinja. Monitoring se odvija tokom cijele godine – pasivni nadzor, a aktivni nadzor kroz odstrijel za vrijem lovne sezone.

Na suzbijanje širenja zaraznih bolesti preventivno će se djelovati i tretmanom pasa i mačaka latalica u skloništu za napuštene životinje.

4.2. LOVNI ZABRANI

Ustanovljavanjem zabrana koji po svom trajanju mogu biti privremeni i trajni vrši se ograničavanje lova po unaprijed utvrđenom planu. Radi ostvarivanja boljeg efekta svake tri godine vršiće se izmjena teritorija pod zabranom i onih koje su bile lovište što će nadalje biti utvrđeno novom lovno-privrednom osnovom.

4.2.1.Trajni zabrani:

1. SPIČ - Granica zabrana počinje od pristaništa u Sutomoru i ide obalom ispod Golog brda, Spičanskog polja i Crnog rta, i dalje obalom do granice sa Budvom, preko brda Dubovica izbija na Jadransku magistralu kod Kufina pa u pravcu Sutomora, južno do brda Nehaj, odakle skreće putem iznad Spičanskog polja nazad do pristaništa. Zabranom je obuhvaćena površina od **930 ha**. Pogodnost za zaštitu divljači u ovom zabranu pružaju prostranstva bujne mediteranske vegetacije sa jedne i stare hrastove šume sa druge strane. Planiramo praćenje populacije jarebice kamenjarke i zeca i to na način što će lovočuvarska služba svake godine pratiti dinamiku i zdravstveno stanje populacije.

2. NJEGALICA – Granica zabrana ide od sela Utrg sa južne srane pa zapadno međuopštinskom granicom sa opštinama Budva i Cetinje pa sjeverno do lovniog zabrana „Bjelasica“. Površina zabrana je **860 ha**.

4.2.2.Privremeni zabrani:

U privremenim zabranama zabranjen je lov za vrijeme od 3 (tri) godine od početka zabrana. Pri utvrđivanjima ovih zabrana vodilo se računa i o njihovoj veličini, kako ne bi bila manja ispod zakonski utvrđenog minimuma – 1/4 ukupne lovno-produktivne površine lovišta.

➤ **Period od 01.04.2022. – 31.03.2025. godine**
Trajni zabrani: 1.790ha

Privremeni zabrani

Zabran Rumija – granica zabrana ide od Velembusa prema potoku u Tuđemilima sa obije strane puta do Bokarina kod džamije. Površina ovog zabrana iznosi **1. 073 ha**.

Zabran Krajina – Granica lovnog zabrana počinje na brdu Steglaš gdje se graniči sa opština Ulcinj i spušta se cestom prema selu Arbneš i nastavlja prema Ostrosu , Koštanjica, Teane do Gornje Briske do Livara. Od Livara ide prema vrhu Rumije na Kozjak, gdje se spušta do međuopštinske granice sa Ulcinjom, te vrhom nastavlja na Golo brdo ,Debelin, Kašare, Liponjak, Crnabrt, brijev Bušat do Steglaša. Površina ovog zabrana iznosi **2.650ha**.

Zabran Vučka gora – ovaj lovni zabran se prostire od mosta Tanki rt, glavnom cestom Bar-Podgorica, skeće putem ka selu Dabovići prema selu Komarno do granice sa opština Cetinje. Spušta se granicom između opština Bar i Cetinje prema teritoriji koju zahvata Nacionalni park Skadarsko jezero. Površina ovog zabrana iznosi **1.950ha**.

Ukupna površina pod zabranom (trajni+privremeni) iznosi 7.463 ha.

4.3.TERENI ZA OBUKU PASA

U okviru površina koje su iz bilo kog razloga zabranjene za lov, spadaju i površine za trening i obuku pasa. U tu svrhu je potrebno obilježiti te površine u iznosu od 5% površine lovišta " Bar ", a na osnovu (Zakona o divljači i lovstvu, član 59).

Za vrijeme obuke i treniranja lovačkih pasa zabranjen je lov i uznemiravanje divljači i drugih životinjskih vrsta.

Za vrijeme obuke i treniranja lovačkih pasa zabranjeno je nošenje oružja.

Zabranjen je trening i obuka pasa u periodu od 01. marta – 30. juna tekuće godine.

Posebno se izdvajaju površine za treninge i obuku pasa za pernatu i dlakavu divljač. Tereni za obuku pasa nalaze se:

Volujica – Za obuku svih vrsta lovačkih pasa određuje se teren na brdu Volujica od bazena Luke Bar do tunela „Čafe“.

Crmničko polje – Za obuku za pse ptičare određuje se teren Crmničko polje – ispod stanice Crmnice putem prema crpnoj stanici između pružnog nasipa i rijeke.

Sutorman – Za obuku za pse goniče određuje se teren Sutorman od manastira Ribnjak prema Strelištu do Starog kolskog tunela.

Lisinj - Za obuku za pse goniče određuje se teren Lisinj od Gornjih poda prema Krstu do Škurte.

Obida - Za obuku za pse goniče određuje se teren Obida od raskrsnice prema selu Godinje, putem prema Ostrosu do izvora Studenac ispod puta u selu Godinje.

V) BRIGA O NAPUŠTENIM I ODBJEGLIM ŽIVOTINJAMA

Opština Bar se u predhodnom periodu posvetila rješavanju problema kojima je uzrok bio sve veći broj napuštenih i odbjeglih životinja. U tu svrhu pristupilo se iznalaženju rješenja koje bi uz poštovanje svih direktiva i pozitivnih praksi bilo najprimijerenije i najefikasnije za naš grad.

Razmatrano je više opcija a kao najprimijerenije rješenje pokazala se lokacija na Kufinu. Na toj parceli koja je dovoljno udaljena od naseljenih mjesta, na površini od 6000 m² od kojih je iskorišćeno oko 2500 m², projektovan je i izgrađen objekat uklopljen u ambijent i netaknutu prirodu a okolina samog skloništa oplemenjena kultivacijom postojećih i zasadom novih sadnica.

Izgradnja objekta započeta je u aprilu i radovi su okončani uz poštovanje vrlo zahtjevnih normi.

Osim bokseva u kojima će biti oko 100 mesta za pse i mačke, sklonište će sadržati grupni i izolovani smještaj za životinje , ambulantu, kuhinju , grobnu jamu kao i otvoreni atrijum u centru koji će služiti za prijem i za druženje sa životinjama. Sve navedeno ovaj objekat čini najmodernijim u Crnoj Gori i regionu.

Treba napomenuti da izgradnja skloništa sama po sebi ne predstavlja rješenje problema koji nastaju usled prisustva napuštenih i odbjeglih životinja u gradu već je jedno u nizu sredstava.

U okviru svjetske organizacije za zdravlje životinja , a kao dio platforme za dobrobit životinja za Evropu , balkanske zemlje uključujući i Crnu Goru su se složile da do 2025. godine postignu usklađenost sa poglavljem 7.7 za kontrolu populacije pasa koje determiniše sljedeće ciljeve:

- * podizanje nivoa zdravlja i dobrobit populacije vlasničkih i pasa latalica
- * smanjenje broja pasa latalica na prihvatljiv nivo
- * promocija odgovornog vlasništva
- * stvaranje i održavanje populacije pasa imune na bjesnilo ili slobodne od bjesnila
- * smanjenje rizika od drugih zoonotskih bolesti i rizika po zdravlje ljudi
- * prevencija mogućih šteta po životnu sredinu i druge životinje
- * prevencija ilegalne trgovine i prodaje

Sve navedeno bilo je osnov za donošenje Programa za kontrolu populacije pasa u Crnoj Gori kako bi se do zadatog termina otklonili nedostaci koji su na ovom polju evidentirani. Jedna od stavki definisana ovim programom je izrada lokalnog plana.

U dosadašnjem periodu smo permanentno uticali na vlasnike pasa da poštuju direktive koje se odnose na vlasničke i lovačke pse. Izgradnjom skloništa imaćemo priliku da isto nastavimo i na direktni način kroz edukaciju ciljnim grupama objasnimo pozitivnu praksu na primjeru upravljanja.

Kako predhodne godine za projektovanje i izgradnju, tako su i ove godine znatna finansijska sredstva opredijeljena za funkcionisanje i opremanje skloništa planirana Budžetom opštine Bar. Na taj način stvoren preduslovi za naredne korake u pravnom i tehničkom smislu.

5.1. PLAN AKTIVNOSTI

5.1.1. Proces primopredaje objekta

Objekat skloništa je projektovan kao prizemni, paviljonskog tipa. Kapacitetom objekta predviđen je smještaj za oko 100 životinja zavisno od njihove veličine. Prema funkciji objekat je podjeljen u tri cjeline :

- a) Objekat upravne zgrade : blok A i blok B;**
- b) Objekat za smještaj pasa**
- c) Objekat za smještaj mačaka**

Projektnim zadatkom 4/5 smještaja je predviđeno za pse dok je 1/5 predviđena za smještaj mačaka. U okviru tog smještaja projektovani su i izgrađeni izolatori za smještaj bolesnih životinja.

Radovi na objektu su završeni po planu i projektu a u toku je procedura primopredaje objekta kao prvi korak nakon čega slijede i ostale pravne procedure. Opština je planirala 150 000 eura namjenski za opremanje objekta koje će se vršiti u skladu sa okončanjem tenderskih procesa. Dobijanje dozvole za rad očekujemo u prvom kvartalu 2023. godine i tada će objekat biti stavljen u funkciju.

5.1.2. Saradnja sa NVO i volonterima

Aktivnosti koje smo u predhodnom periodu realizovali saradjnjom sa navladinim organizacijama i veterinarskim ambulantama iz našeg grada imale su višestruki efekat. U relativno kratkom roku sterilisano je oko 70 pasa što će nam poslužiti kao smjernica za planiranje u narednom periodu. Važno je osvrnuti se i na činjenicu da je veći broj tih pasa nakon sterilizacije udomljen što je veoma bitno jer je cilj da se psi nakon sterilizacije ne zadržavaju u skloništu vec da budu udomljeni kako bi oslobođili mjesto za nove.

Za ostvarivanje ovog dijela plana neophodna je dobra saradnja sa NVO sektorom i volonterima. U dosadašnjem periodu saradnju smo ostvarili sa NVO „Šapice“ i „Sunčani sat“ kao i nekoliko volontera. Smatramo da je u cilju zaštite i dobrobiti životinja da saradnja bude intenzivnija te u tom cilju planiramo da sklonište bude otvoreno za posjetu i saradnju, naravno uz poštovanje pravila.

5.1.3. Edukacija građana

U okviru sprovedenih aktivnosti prepoznali smo mogućnosti, potrebe i eventualne smetnje u procesu regulisanja populacije pasa što će i definisati pripremne aktivnosti u periodu do početka rada sloništa. Zakonski propisi kao i važeće odluke na opštinskom nivou biće polazna tačka dok će akcenat biti i na informativno edukativnim djelatnostima vezanim za dobrobit izgubljenih i napuštenih pasa.

U prvom ciklusu planiramo aktivnosti vezane za kontrolu gradskih i lovačkih pasa provjerom da li su čipovani. Činjenica je da postoji određeni broj vlasnika pasa koji ovu obavezu nije izvršio te će se na njih uticati preventivno kroz edukaciju i ukazivanje na važnost i obavezu ove mjere. Za prigradska naselja planira se dodatni vid edukacije, osim obaveze čipovanja i vakcinacije akcenat će biti na sterilizaciji. Broj neželjenih parenja i štenaca , koji kasnije završavaju kao ulični gradski psi, upravo je najveći u prigradskim naseljima jer su ti psi najčešće držani na neadekvatan način.

Bitan vid edukacije planiramo sprovesti u saradnji sa školama kako bi djeci i adolescentima ukazali na pravilan način ophođenja prema životnjama a i kako bi promovisali udomljavanje pasa i mačaka kao human gest.

Najvažnija aktivnost planirana u okviru edukacije građanja biće sastavni dio svih gore pomenutih a odnosi se na pravilan način držanja i izvođenja krupnih i agresivnih pasa. Na vlasnike takvih pasa će se najprije djelovati preventivno a najstrožije će se kažnjavati u slučaju nepoštovanja zakonskih normi.

5.1.4. Edukacija zaposlenih

DOO „Lovstvo“ je kadrovski osposobljeno za realizaciju planova humanog zbrinjavanja napuštenih i odbjeglih životinja u novoizgrađenom skloništu. Broj zaposlenih sa odgovarajućom školskom spremom i praktičnim znanjem je dovoljan da odgovori obavezama u pripremnom periodu. Zavisno od stanja populacije pasa i mačaka latalica kao i broja životinja smještenih u skloništu broj i kvalifikacija zaposlenih će se korigovati kako je i predviđeno sistematizacijom. Efikasnost u radu, human odnos prema životnjama, održavanje higijene životinja i objekta biće glavne smjernice za rad zaposlenih u skloništu.

U cilju unaprijeđenja kako u obrazovnom tako i u tehničkom smislu zaposleni će nastaviti da pohađaju seminare nalik onima koje su od stane NVO sektora već organizovani u prethodnom periodu a planirano je i organizovanje i učestvovanje u organizaciji stručnih radionica sa upravama i zaposlenima u sličnim institucijama širom regiona.

5.1.5. Unapređenje uslova i načina rada

Savremen zdravstveni tretman napuštenih pasa i mačaka svakako će biti jedan od važnih zadataka kao preduslov da budu udomljeni. Isti tretman biće na adekvatan način promovisan za vlasnički pse i mačke barem iz nekoliko razloga :

- a)** Da bi bili tretirani na ispravan način radi prevencije neželjenih gravidnosti.
- b)** Da bi bili tretirani na ispravan način radi prevencije širenja zaraznih bolesti.

Gore pomenuti razlozi najčešće su razlog zbog kojeg psi završavaju na ulici ili kao štenci za koje vlasnik ne može da obezbijedi smještaj i hrani ili kao bolesne životinje za koje vlasnik ne može ili ne želi da obezbijedi veterinarsko liječenje.

Kako je objekat skloništa projektovan i izgrađen po najmodernijim standardima u najskorijem periodu shodno zakonskim normama i procedurama namjeravamo da se u za to predviđenom prostoru, otvorи i moderna veterinarska ambulanta sa apotekom.

Da bi sve planirano ostvarili i budućim aktivnostima unaprijedili pratićemo pozive na učešće u projektima međuregionalne i međuopštinske saradnje u oblasti zoohigijene.

FINANSIJSKI PLAN DOO „LOVSTVO“ BAR ZA 2023. GODINU

Finansijski plan za 2023.godinu projektovan je na osnovu ostvarenih troškova sa 30.11.2022. godine i prepostavljenih potreba za zadnji mjesec 2022.godine.

UKUPAN PRIHOD 239,500,00

UKUPAN RASHOD 238,000,00

PRIHODI

	OPIS	Plan za 2022 godinu	Plan za 2023 godinu	Index 4/3
1	2	3	4	5
1	Članarina domaćih lovaca	21.500,00	26.500,00	1,23
2	Članarina od ino lova	10.000,00	7.000,00	0,70
3	Dnevne dozvole i naknada za odstrijel	3.300,00	3.000,00	0,90
4	Transfer iz budžeta	125.000,00	200.000,00	1,60
5	Refundacija porodiljskog bolovanja	7.000,00	3.000,00	0,42
	UKUPNO	166.800,00	239.500,00	1,43

RASHODI

	OPIS	Plan za 2022 godinu	Plan za 2023 godinu	Index 4/3
1	2	3	4	5
a.)	BRUTO LD			
	Zarade za redovan rad - neto	71.500,00	132.000,00	1,84
	Porez na zarade	9.600,00	1950,00	0,20
	Doprinosi na teret zaposlenih	25.550,00	24.600,00	0,96
	Doprinosi na teret poslodavca	9.300,00	11.200,00	1,20
	Prirez na porez	1.250,00	250,00	0,20
	U K U P N O (a)	117.200,00	170.000,00	1,45
b.)	OSTALA PRIMANJA I NADOKNADE			
	Odbor direktora-bruto	9.600,00	15.850,00	1,65
	Ostale naknade zaposlenih	1.500,00	1.500,00	1,00
	Privremeni i povremeni poslovi-Ugovor o djelu	5.500,00	2.500,00	0,45
	U K U P N O (b)	16.600,00	19.850,00	1,19

	OPIS	Plan za 2022 godinu	Plan za 2023 godinu	Index 4/3
1	2	3	4	5
c.)	Održavanje , uređenje lovišta i objekata	2.500,00	2.500,00	1,0
	Nabavka osnovnih sredstava	1.500,00	1.500,00	1,0
	Alat i sitan inventar za održavanje lovišta	500,00	500,00	1,0
	Materijal za održavanje higijene	300,00	100,00	0,33
	Kancelarijski materijal i izrada dozvola za lov	500,00	700,00	1,4
	Prihranjivanje divljači	500,00	500,00	1,0
	HTZ oprema	1.600,00	1.000,00	0,62
	Održavanje osnovnih sredstava i sajta	2.000,00	3.000,00	1,5
	Gorivo	8.000,00	10.000,00	1,25
	Amortizacija	1.400,00	1.400,00	1,0
	PTT troškovi i poštarina	2.000,00	2.200,00	1,1
	Voda	400,00	600,00	1,5
	Električna energija	2.200,00	2.200,00	1,0
	Usluge kopiranja i korištenja materijala	400,00	500,00	1,25
	Reklamni i propagandni materijal	200,00	200,00	1,0
	Prevoz na službenom putu	200,00	200,00	1,0
	Reprezentacija	700,00	700,00	1,0
	Reprezentacija za otvaranje lova i zakup		2.500,00	1,0
	Osiguranje i registracija vozila	1.100,00	1.100,00	1,0
	Trošak članarina	1.100,00	1.100,00	1,0
	Provizija banke	300,00	350,00	1,16
	Sudske i administrativne takse	100,00	100,00	1,0
	Advokatske usluge	200,00	200,00	1,0
	Osiguranje zaposlenih	400,00	500,00	1,25
	Lovno privredna osnova		2.500,00	1,0
	Hrana za napuštene životinje		12.000,00	1,0
	UKUPNO (c)	32.600,00	48.150,00	1,47
	UKUPNO: a+b+c	166.400,00	238.000,00	1,43

Izvršni direktor
Brnjada Marko

Broj: 733/22

Mjesto i datum: Bar, 20.12.2022 godine

U skladu sa članom 84 Zakona o javnim nabavkama ("Službeni list Crne Gore", br. 74/19) **Lovstvo DOO Bar**, donosi

PLAN JAVNIH NABAVKI ZA 2023. GODINU

Redni broj	Vrsta predmeta javne nabavke	Šifra i naziv predmeta nabavke	Procijenjena vrijednost javne nabavke	Vrijednost PDV-a	Ukupna procijenjena vrijednost nabavke za period trajanja okvirnog sporazuma	Vrsta postupka javne nabavke	Budžetska pozicija, odnosno pozicija finansijskog plana	Izvor finansiranja
ROBE								
1.	Nabavka osnovnih sredstava	39300000-5 Razna oprema	1.239,67	260,33		Jednostavne nabavke	02300	Sopstvena sredstva
2.	Alat i sitan inventar za održavanje lovišta	44512000-2 Razni ručni alati 39300000-5 Razna oprema	413,22	86,78		Jednostavne nabavke	51206	Sopstvena sredstva
3.	Sredstva higijene	39831240-0 Sredstva za čišćenje	82,64	17,36		Jednostavne nabavke	51204	Sopstvena sredstva
4.	Kancelarijski materijal i izrada dozvola za lov	30192000-1 Kancelarijske potrepštine 22456000-1 Dozvole	578,51	121,49		Jednostavne nabavke	51200	Sopstvena sredstva
5.	Prihranjivanje divljači	15712000-2 Suva hrana za životinje	413,22	86,78		Jednostavne nabavke	51203	Sopstvena sredstva
6.	Hrana za napuštene životinje	15712000-2 Suva hrana za životinje	9.917,36	2.082,64		Jednostavne nabavke	55908	Sopstvena sredstva
7.	HTZ oprema	18143000-3 Zaštitna oprema 18110000-3 Radna odjeća	826,45	173,55		Jednostavne nabavke	53904	Sopstvena sredstva
8.	Gorivo	09134200-9 09132000-3 Dizel /benzin	8.264,46	1.735,54		Jednostavne nabavke	51300	Sopstvena sredstva

9.	Reklamni i propagandni materijal	22462000-6 Propagandni materijal	165,29	34,71		Jednostavne nabavke	53500	Sopstvena sredstva
10.	Održavanje, uređenje lovišta i objekata	45112700-2 Uređenje zemljišta	2.066,12	433,88		Jednostavne nabavke	51201	Sopstvena sredstva
11.	Usluge kopiranja i koričenja materijala	79521000-2 Usluge fotokopiranja	413,22	86,78		Jednostavne nabavke	53901	Sopstvena sredstva
12.	Reprezentacija	98300000-6 Razne usluge	578,51	121,49		Jednostavne nabavke	55100	Sopstvena sredstva
13.	Reprezentacija za otvaranje lova i zakup	98300000-6 Razne usluge	2.066,12	433,88		Jednostavne nabavke	55101	Sopstvena sredstva
14.	Osiguranje i registracija službenih vozila	66514110-0 Usluge osiguranja motornih vozila	909,09	190,91		Jednostavne nabavke	55902	Sopstvena sredstva
15.	Osiguranje zaposlenih	66511000-5 Usluge životnog osiguranja	500,00	0		Jednostavne nabavke	55005	Sopstvena sredstva
16.	Održavanje osnovnih sredstava i sajta	72415000-2 Usluge hostinga www sajtova	2.479,34	520,66		Jednostavne nabavke	53200	Sopstvena sredstva

IZVRŠNI DIREKTOR

Marko Brnjada